

VÍME, JAKÁ JE OPRAVDU V ČR PÉČE?

Markéta Pavlíková, biostatistička

Mezinárodní workshop ke sběru dat
nutných ke zlepšení poporodní péče, výživy kojenců a malých dětí

8. prosince 2022

VÍME, JAKÁ JE V ČR OPRAVDU PÉČE?

Krátká odpověď

NE

VÍME, JAKÁ JE V ČR OPRAVDU PÉČE?

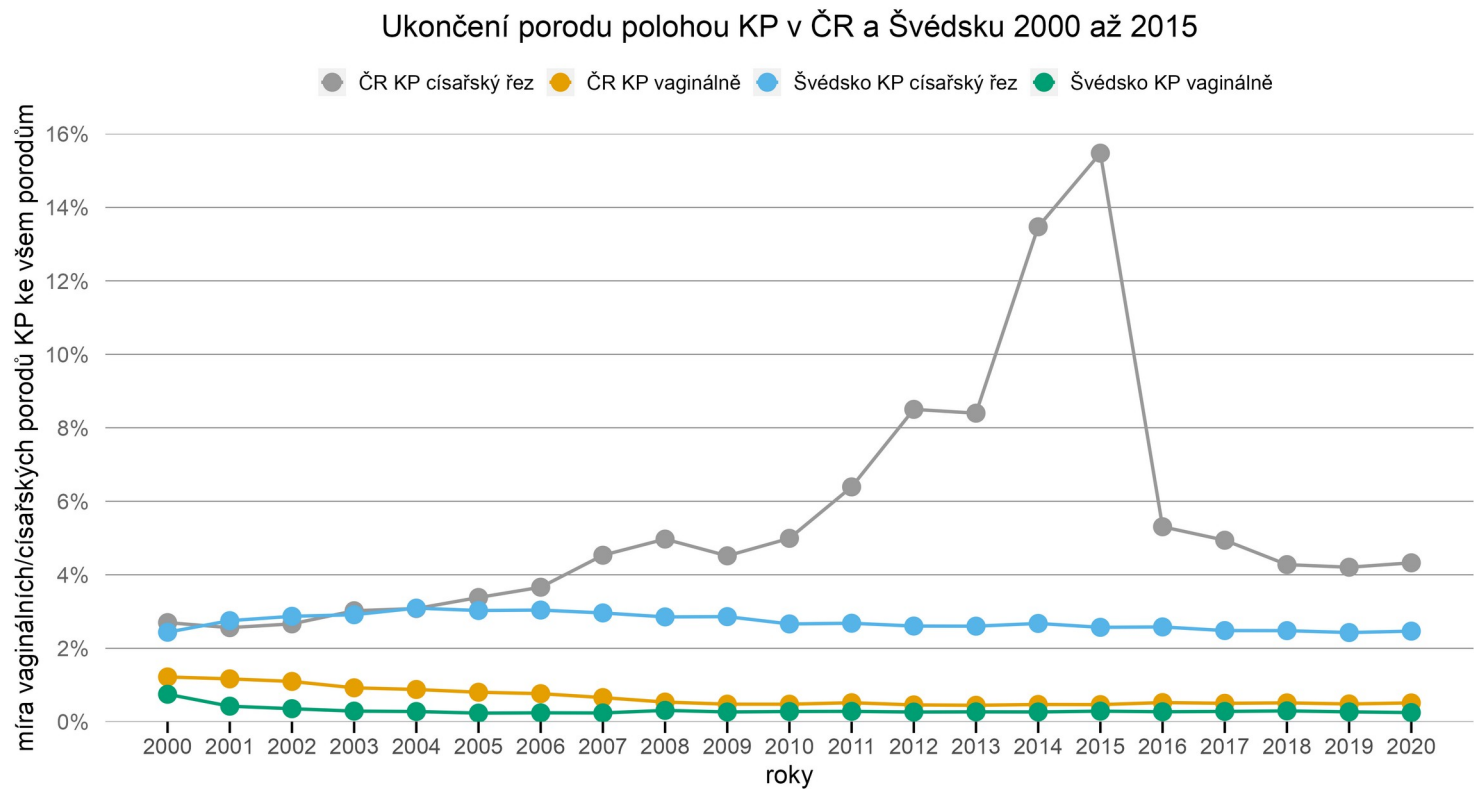
Delší odpověď

- chybí veřejně publikovaná data
 - na úroveň státu a krajů ÚZIS naposledy **2015 !**
 - nefunguje ani web reporting.uzis.cz
 - jediná oficiální data (2015-2019) ve sborníku EuroPeristat!
 - na úroveň jednotlivých ZZ pouze **soukromé iniciativy** (Aperio, jaksekderodi.cz)
 - dobrá praxe: Švédsko, Norsko, NHS UK, Born Ontario

VÍME, JAKÁ JE V ČR OPRAVDU PÉČE?

- nedostatečná kontrola kvality a úplnosti dat
 - **chybějící** záznamy i u běžných indikátorů (viz EuroPeristat)
 - chybějící a **nesprávná** vyplnění u nových a/nebo málo častých (léčba na sále, poporodní poranění, výživa novorozence)
 - nedostatečná **motivace** dobře vyplňovat?
 - do očí bijící **chyby** i v publikovaných datech několik let po sobě

VÍME, JAKÁ JE V ČR OPRAVDU PÉČE?



- normální je 4-5 %, v letech 2012-2015 vykázáno 2-3x tolik!
- všechny navíc jsou císařským řezem
- v roce 2016 „změna definice“ (poloha prvního dítěte)

VÍME, JAKÁ JE V ČR OPRAVDU PÉČE?

- nedostatečná kontrola kvality a úplnosti dat
 - **chybějící** záznamy i u běžných indikátorů (viz EuroPeristat)
 - chybějící a **nesprávná** vyplnění u nových a/nebo málo častých (léčba na sále, poporodní poranění, výživa novorozence)
 - nedostatečná **motivace** dobře vyplňovat?
 - do očí bijící **chyby** i v publikovaných datech několik let po sobě
 - chybí **propojení** s daty ČSÚ – děti narozené doma
 - žádná vazba na data pojišťoven

VÍME, JAKÁ JE V ČR OPRAVDU PÉČE?

- nedostatečné sledování a vyhodnocování **specifických morbidit**: DMO, srdeční vady, novorozenecké infekce ...
 - nepracuje se s daty, ale s odhady z literatury, které mohou být (a jsou) zastaralé, zkreslené jinou populací/situací
- neexistující sledování a vyhodnocování **mateřské mortality** a „near-misses“
 - pouze soukromá iniciativa týmu ČGPS
- žádná datová návaznost na **pozdější zdraví** matek a dětí
 - výživa, psychické zdraví, sociální kontext, domácí násilí ...

BENEFITY DATOVÉ ZPĚTNÉ VAZBY

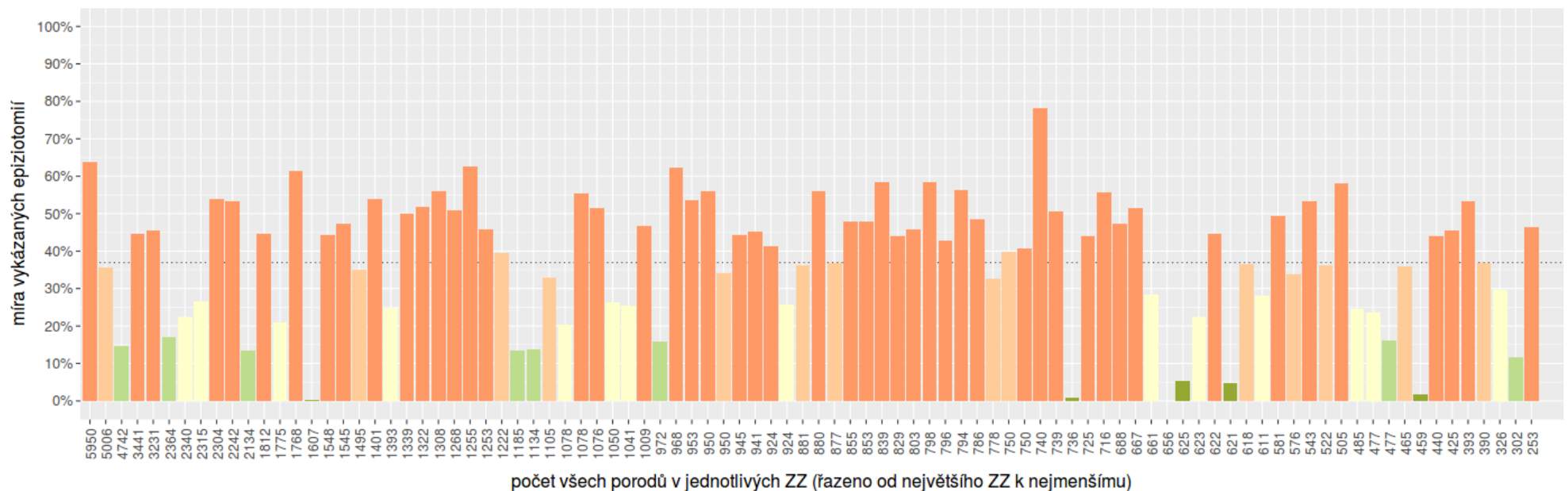
Když nejsou data, není ani zpětná vazba a zlepšení péče

- poptávka **ze strany zdravotníků**: „Jak si stojíme?“
 - dobré zkušenosti z jiných registrů, Born Ontario, NHS
- **tlak veřejnosti** na standardizaci/zlepšení péče
 - snižování míry císařských řezů
 - snižování míry nástřihů
- prosazení vědecky prokázaných způsobů péče (**EBP**)
 - péče porodní asistentky, kontakt kůže na kůži

NÁSTŘIH HRÁZE

Vykazovaná míra epiziotomií u vaginálních porodů na porodních odděleních v ČR, 2015

Vykázaná míra epiziotomií ■ pod 10 % ■ 10-20 % ■ 20-30 % ■ 30-40 % ■ přes 40 %

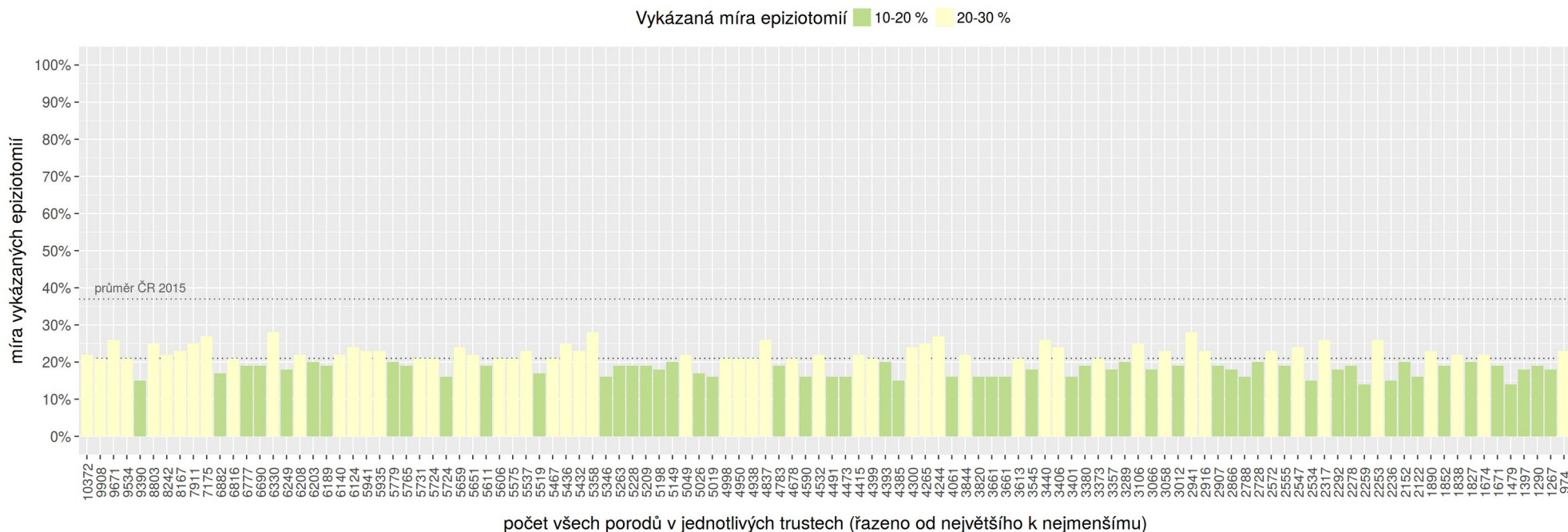


- celostátně 37 %, jen 12 zařízení pod 20 %
- ČR, ÚZIS, rok 2015

Zdroj: ÚZIS

NÁSTŘIH HRÁZE

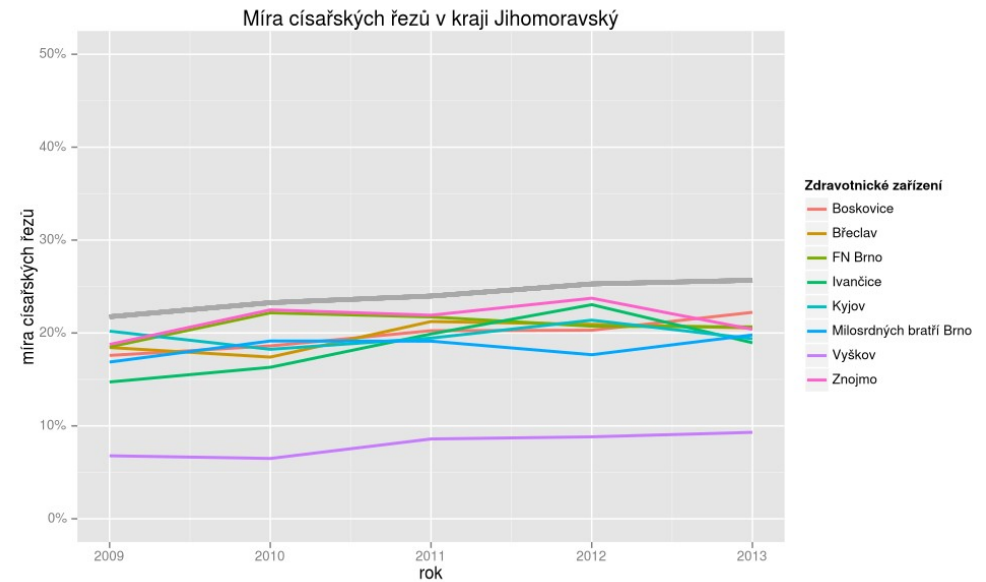
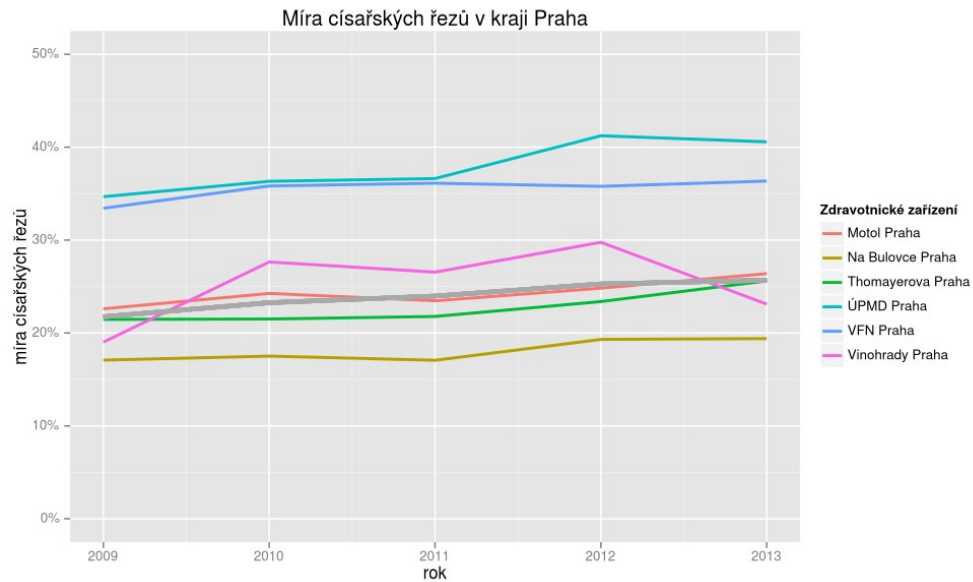
Vykazovaná míra epiziotomií v NHS trustech v Anglii, 2014-2015



- celostátně 21 %, maximum 28 %
- **Anglie**, rok 2014-2015

Zdroj: NHS

CÍSAŘSKÉ ŘEZY 2013

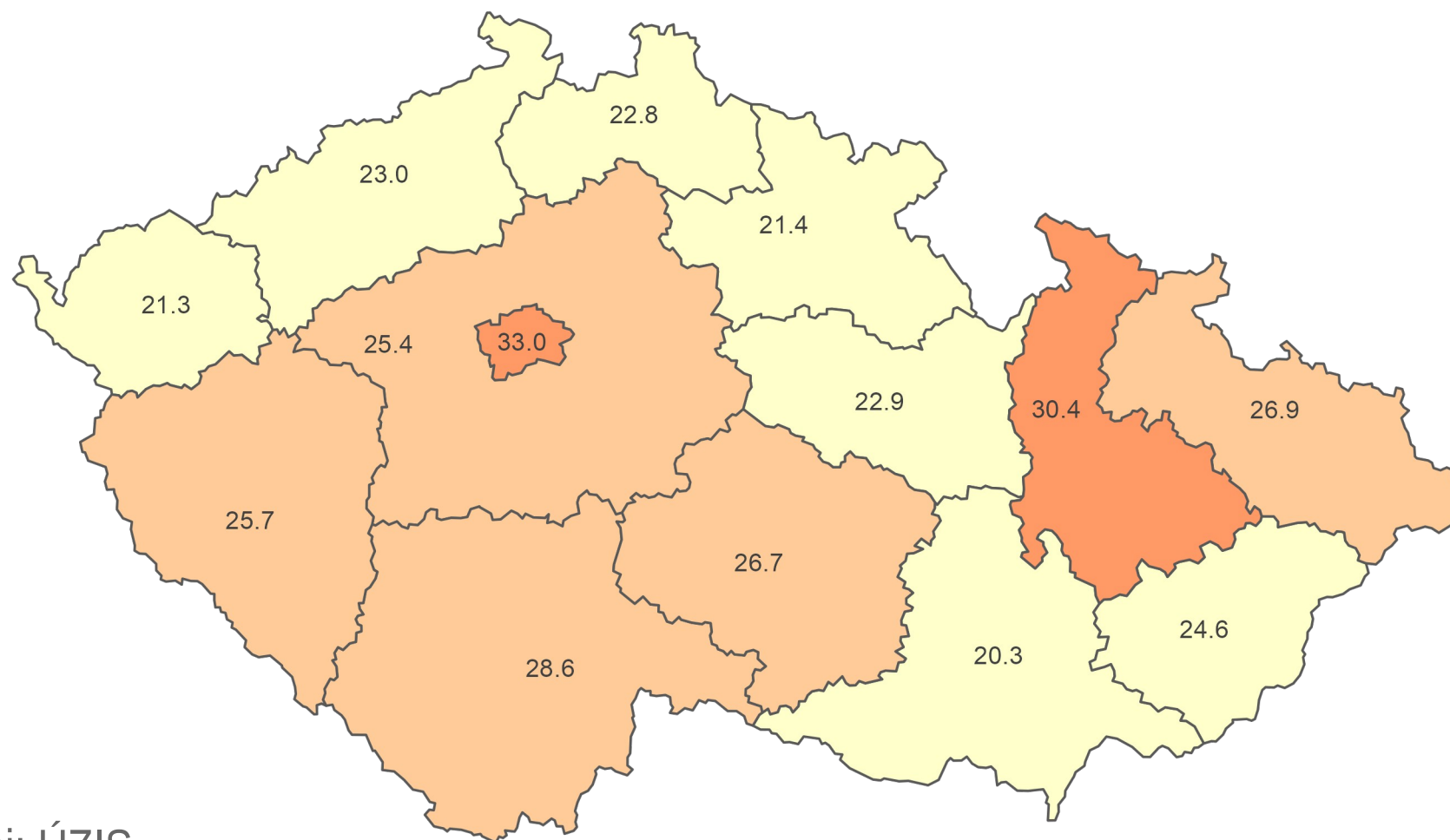


- „Your Biggest C-Section Risk May Be Your Hospital“
- (článek v Consumer Reports, duben 2016, USA)

Zdroj: NRC

CÍSAŘSKÉ ŘEZY 2015

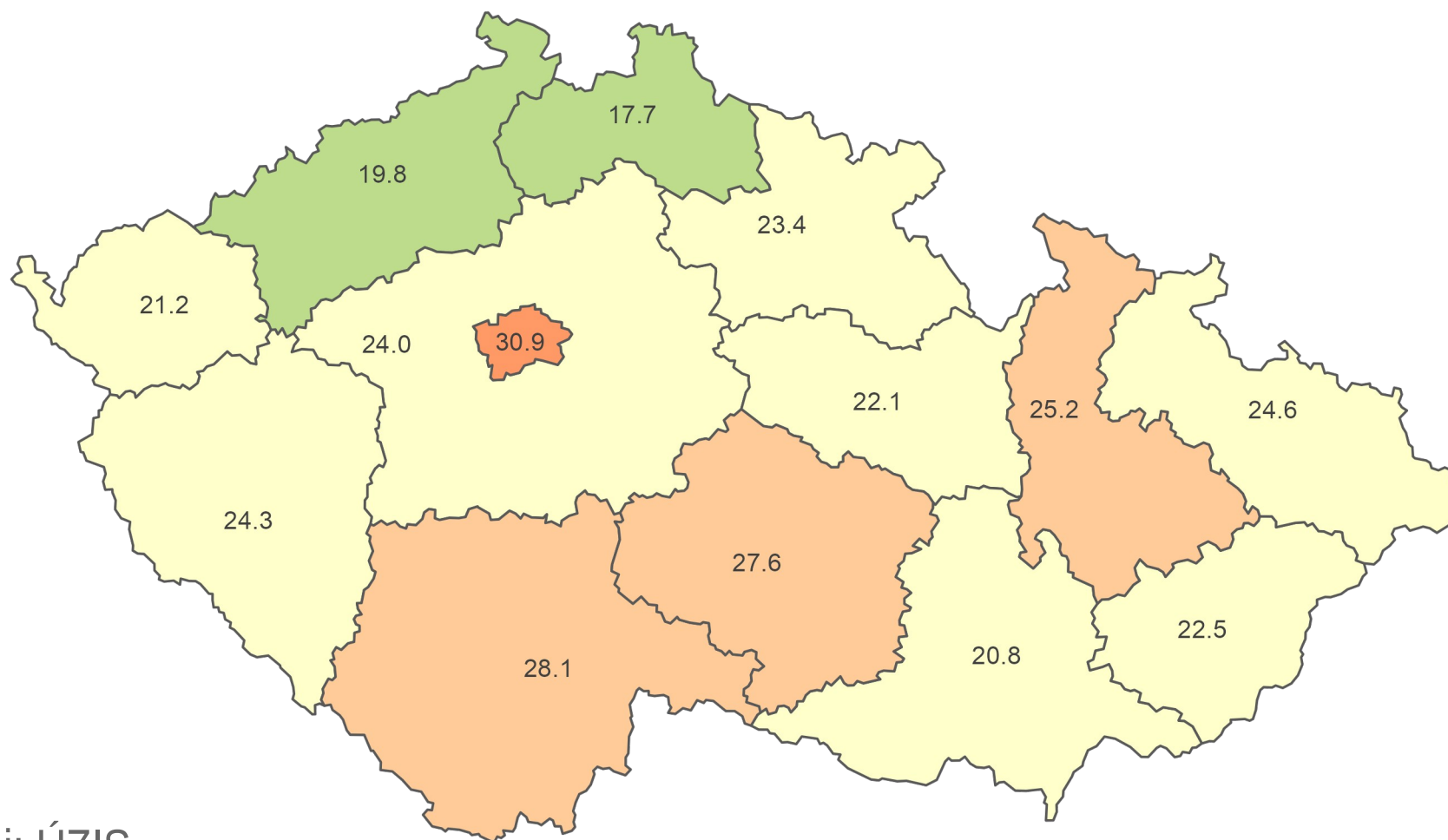
Podíl porodů per SC
2015



Zdroj: ÚZIS

CÍSAŘSKÉ ŘEZY 2020

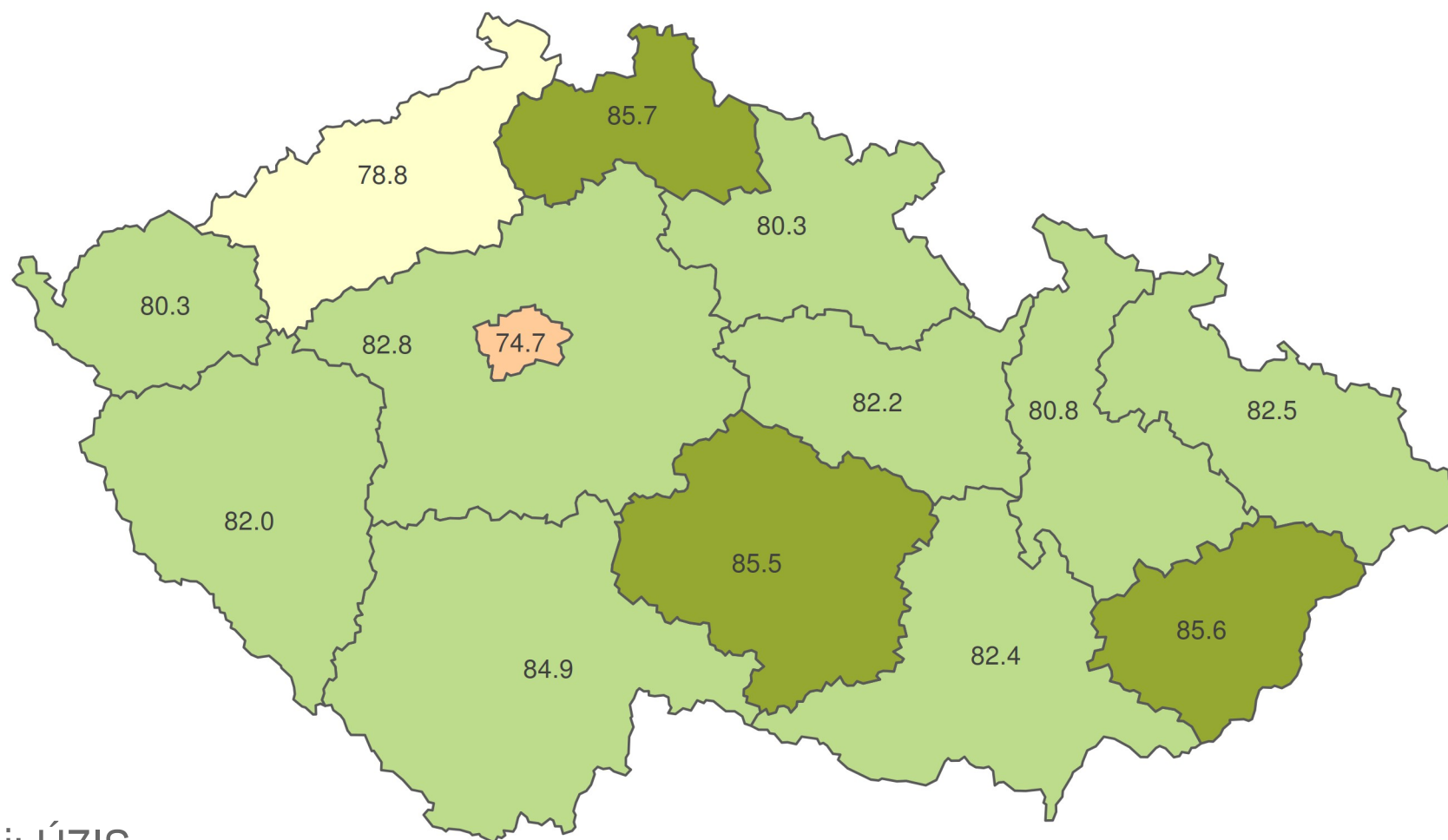
Podíl porodů per SC
2020



Zdroj: ÚZIS

VÝLUČNÉ KOJENÍ 2016

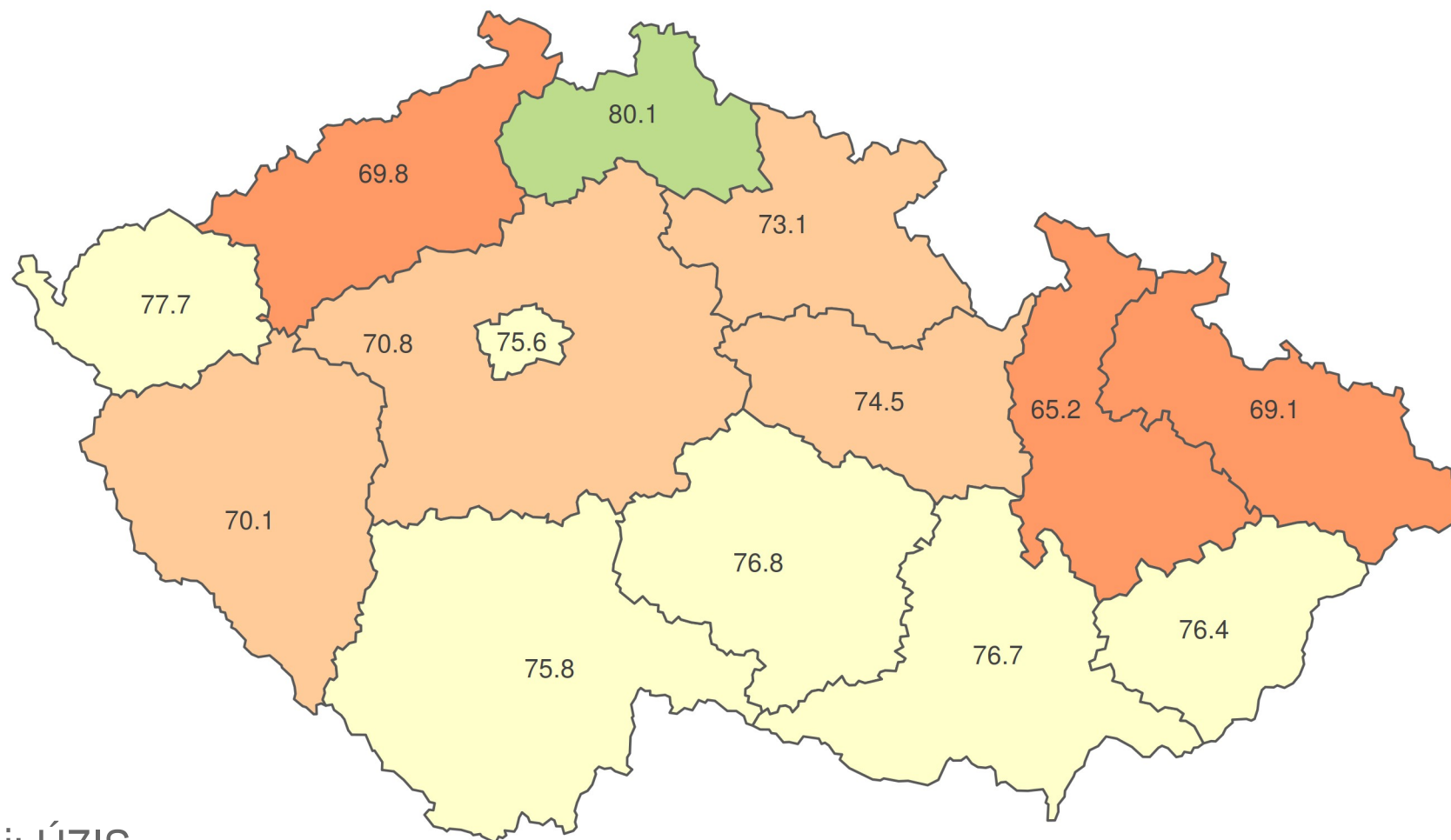
Podíl výlučně kojených novorozenců
2016



Zdroj: ÚZIS

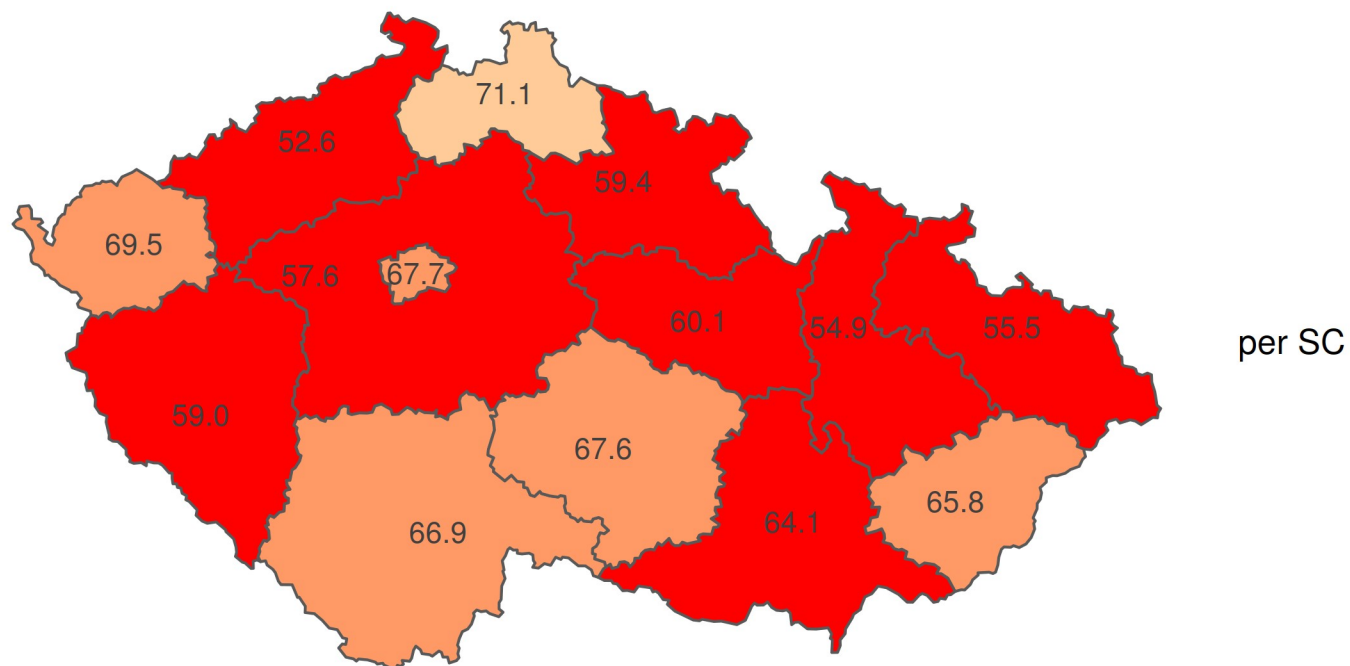
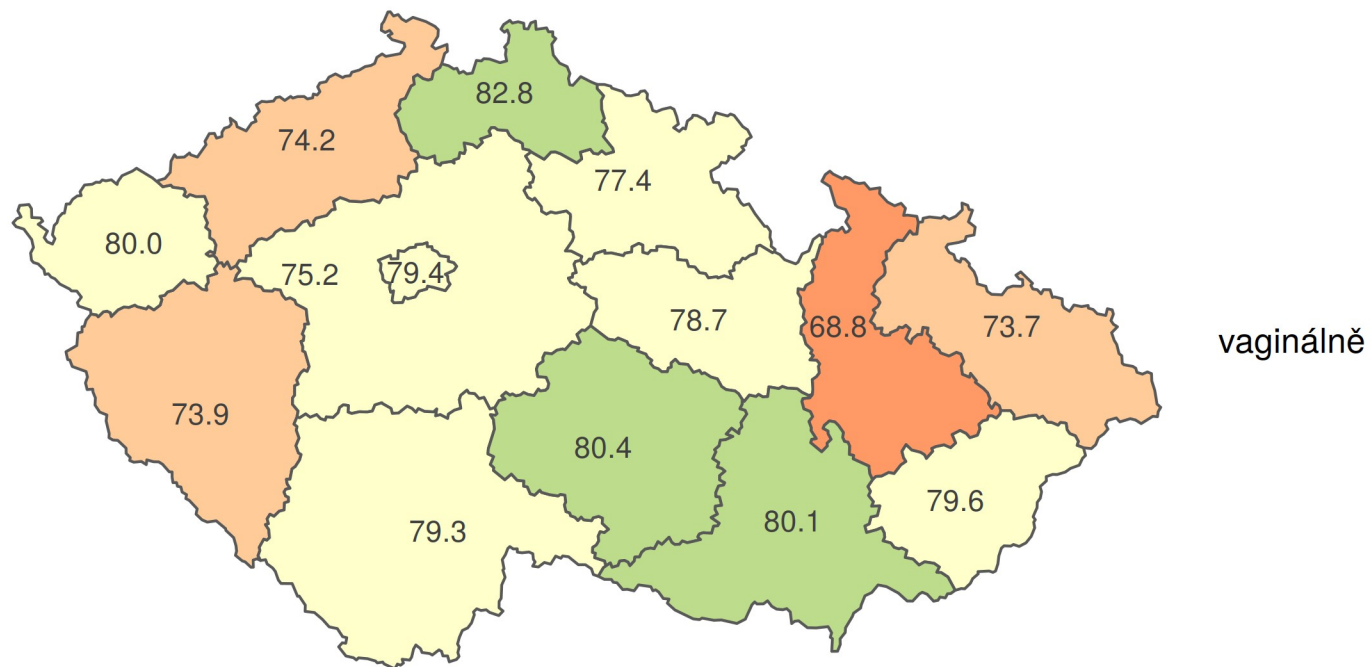
VÝLUČNÉ KOJENÍ 2020

Podíl výlučně kojených novorozenců
2020



Zdroj: ÚZIS

Podíl kojených novorozenců v roce 2020



POUČENÍ ZE STUDIA DAT

- česká porodní péče **velmi závisí** na **zdravotnickém zařízení**
- **kontrola** vnitřní logiky dat neprobíhá dobře
 - buď neprobíhá vůbec nebo neprobíhá schválně?
 - kontrola veřejností není umožněna
- chybí zpětná vazba jednotlivým zdravotnickým zařízením, zřizovatelům, MZ
- nastavování systémů, pravidel a doporučení pak nevychází z dat - neposkytujeme **evidence-based péči**

CO BY POMOHLA?

- dotažení **Národních referenčních statistik**
- publikace anonymizovaných dat ve formátu open data
- otevření snazší spolupráce s akademickým sektorem
- zapojení občanského sektoru
 - dobrý příklad je publikace informací o dostupnosti očkování v době COVID-19
 - nedostatek personálních kapacit ministerstva/ÚZIS podpořit např. granty